

Rušonas pagastā veiksmīgi uzsākts projekts bezdarba līmeņa samazināšanai

● Eiropas Sociālā fonda projekta «Subsidēto darba vietu nodrošināšana sociālās atstumtības riska grupām Rušonas pagastā» iesaistītie uzņēmēji regulāri pulcējas Riebiņu novada Rušonas pagasta tūrisma informācijas un uzņēmējdarbības atbalsta centrā, lai kopā ar projekta realizētājiem pārrunātu aktualitātes, iepazītos ar svarīgākajām aktualitātēm un jaunumiem Eiropas Savienības direktīvās. Attēlā (no kreisās) Juris Lubāns, Antons Stuburs, Arvids Soldāns un Anna Zalāne ar projekta grāmatvedi Inetu Pogu un projekta vadītāju, Riebiņu novada domes izpilddirektoru Āri Elstu. Foto: L.Kirillova

Riebiņu novada Rušonas pagastā šoruden veiksmīgi uzsākts un jau trešo mēnesi tiek īstenots novada domes izstrādātais, Nodarbinātības Valsts aģentūras atbalstītais Eiropas Sociālā fonda projekts «Subsidēto darba vietu nodrošināšana sociālās atstumtības riska grupām Rušonas pagastā». Divu gadu laikā tiks apgūti Ls 351 558.

Kā «Novadnieku» informēja Riebiņu novada domes izpilddirektors un projekta vadītājs Āris Elsts, darbošanās projekta ietvaros sākās septembrī, kad tika nokomplektēta bezdarbnieku mērķgrupa. Tajā tika ietverti cilvēki no dažādām sociālās atstumtības riska grupām – ilgstošie bezdarbnieki, vecāki no daudz bērnu ģimenēm, pirmspensijas vecuma bezdarbnieki, kā arī invalīdi. Projektā paredzēts, ka divu gadu laikā tiks nodarbināti 68 pagasta iedzīvotāji. 34 no tiem jau oktobrī sāka strādāt.

Tā kā projekts bija uzkrāts pirms pusotra gada, šajā laikā situācija pagasta darba

tirgū ievērojami mainījies. Projekta vadītājs atzīst, ka daļa no bezdarbniekiem pašvaldībā vairs nedzīvo, jo devušies peļņā uz ārzemēm vai arī atraduši pastāvīgu darbu pilsētās. Tomēr sadarbībā ar Nodarbinātības Valsts aģentūras Preiļu filiāli grupa tika veiksmīgi nokomplektēta un uzsāka darbu pašvaldības teritorijā esošajos uzņēmumos un zemnieku saimniecībās.

Pašlaik pieci bezdarbnieki strādā zemnieku saimniecībā «Kļavas» (īpašnieks Antons Stuburs), četras darba vietas izveidotas sociālās aprūpes centrā «Rušona» (tā dibinātāja ir nevalstiskā organizācija — Rušonas pagasta sievietes klubs «Anemone»), kokapstrādes uzņēmumā SIA «Angro» nodarbināti astoņi bezdarbnieki, SIA «Aja-1» nodarbina piecus bezdarbniekus, divi pagasta cilvēki strādā zemnieku saimniecībā «Silmalas» (īpašnieks Arvids Soldāns), tikpat arī SIA «AIM-Eko», vēl divas darba vietas izveidotas zemnieku saimniecībā «Juri» (īpašnieks Juris Lubāns), bet pašvaldība radusi iespēju nodarbināt sešus vietējos iedzīvotājus. Algu, kas svārstās no 80 līdz

aptuveni 160 latiem mēnesī, strādnieki saņem no Eiropas Sociālā fonda līdzekļiem. Piemaksa paredzēta arī darbu vadītājiem, kas bezdarbniekus apmāca.

Projekta noteikumi paredz, ka iespējas strādāt viņiem būs gada garumā, taču 20 no minētajām 34 darba vietām tiks saglabātas arī pēc projekta pirmā posma īstenošanas. Gada laikā būs iegūta prasme, kvalifikācija un pieredze, tāpēc arī gadījumā, ja šie cilvēki turpmāk nevēlēsies strādāt, viņi varēs veiksmīgāk konkurēt darba tirgū vai arī stāties bezdarbnieku uzskaitē Nodarbinātības Valsts aģentūrā.

Projektā iesaistītie uzņēmēji atzīst, ka ir apmierināti ar piedāvāto iespēju piesaistīt jaunus darbiniekus, jo pēdējā laikā rajonā arvien jūtams kļūst kvalificētu speciālistu trūkums. Zemnieku saimniecības «Kļavas» īpašnieks Antons Stuburs teic, ka pieci nodarbinātāie ogļdeģi, kas kokogļu ražotnē strādā trešo mēnesi, ir liels atspazds. Bez Nodarbinātības Valsts aģentūras atbalsta tas būtu sarežģītāk. Viņš arī atzīst, ka būtu priecīgs, ja vismaz trīs no darbā pieņemtajiem ogļdeģiem

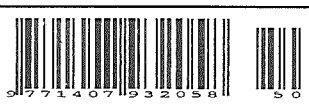
uzņēmumā paliktu strādāt arī pēc projekta noslēguma.

Zemnieku saimniecībā «Silmalas» projekta ietvaros tiek nodarbināts viens galdnieks un viens atslēdznieks. Saimniecības īpašnieks Arvids Soldāns cer, ka jauno amata prasmju iegūšana strādniekiem kļūs par motivāciju strādāt arī turpmāk. Rušonas sievietes klubs «Anemone», kas kā partneris piedalās projektā, sociālajā centrā «Rušona» izveidojis četras darba vietas. Tagad centrā strādā kurinātājs, divas sanitāres un pavāres palīdzē. «Ieguvēji ir ne tikai cilvēki, kas pēc ilga laika atkal var strādāt, bet arī sociālais centrs un pašvaldība», saka Anna Zalāne. «Īpašs prieks ir par cilvēkiem, kuri, iestājoties darbā, izmainās, iegūstot dzīvesprieku un pozitīvu skatījumu uz nākotni.» Ar projekta gaitu apmierināts arī zemnieku saimniecības «Juri» īpašnieks Juris Lubāns. Saimniecībā tagad strādā remontstrādnieks un lopkopis, abi ir bijuši ilgstošie bezdarbnieki. Darba devējam ar viņiem izveidojusies laba sapratne.

L.Kirillova

ISSN 1407-9321

TV programma
19. – 25. decembris

Savu laikrakstu «NOVADNIEKS»

2006. gadam VARI ABONĒT visās «Latvijas Pasta» nodaļās, pie lauku pastniekiem, laikraksta redakcijā Preiļos, Brīvības ielā 14, interneta mājas lapā www.novadnieks.lv sadaļā «Abonēšana».

Ērts abonēšanas veids tiek piedāvāts pensionāriem u.c. interesentiem — abonē laikrakstu sev tīkamam laika periodam, bet norēķinies ar atlikto maksājumu. To var veikt redakcijā vai pa tālr. 5307057.

Katrs abonents dāvanā 2006. gada janvārī saņems kalendāru «PREIĻU RAJONA KATOĻU BAZNĪCAS».

Direktori iepazīstas ar projektu skolotāju algu paaugstinājumam par 20 latiem no 1. janvāra

Kārtējā ikmēneša Latvijas izglītības vadītāju asociācijas (LIVA) sanāksmē, kas šonedēļ notika Rīgā un kurā piedalījās Preiļu 1. pamatskolas direktors, LIVA valdes loceklis un rajona skolu direktoru metodiskās apvienības vadītājs Aldis Adamovičs, direktori tika informēti par pedagogu algu paaugstinājuma projektu galīgo variantu. Kā informēja Aldis Adamovičs, paredzams, ka līdz jaunajam gadam Ministru kabinets to apstiprinās. Šajā projektā noteikts, ka pedagogiem, kam stāžs mazāks par pieciem gadiem, algas likme, sākot no 1. janvāra, būs 180 latī, ar stāžu no pieciem līdz desmit gadiem – 184 latī, virs desmit gadiem – 190 latī pirms nodokļu nomaksas. Algas pieaugums sastāda vidēji 20 latus par vienu likmi, bet reāli skolotāja maciņu papildinās vidēji 12 latī mēnesī.

Kā zināms, izglītības darbinieku arodbiedrība pieprasa algas palielinājumu par 60 latiem, sākot no 1. janvāra. Aldis Adamovičs uzskata, ka šāda prasība nav samērojama ar valsts budžeta iespējām. Tiek plānots, ka vēl 20 latu pieaugumu skolotāji varētu saņemt no nākošā gada 1. septembra.

Realitāte ir tāda, ka skolotāji spiesti strādāt vairāk par vienu likmi, kas savukārt nereti negatīvi iespaido darba kvalitāti, kā arī pedagogu veselību. Salīdzinoši mazas algas ir arī skolu direktoriem un viņu vietniekiem. Jaunajā projektā pozitīvi ir tas, ka klašu audzinātājiem paredzēts par divām stundām lielāks apmaksāto stundu skaits audzināšanas darbam.

PRECIZĒJUMS

Informācijā par Taivānas dāvinājumu Preiļu skolām («Novadnieks», 13.12.05.) minēts, ka Preiļu 1. pamatskola un Preiļu 2. vidusskola saņēma dāvinājumu katra 5000 latu apmērā. Pareizi jābūt – 5000 ASV dolāru apmērā katra.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Pieņemti grozījumi Ceļu satiksmes likumā

Saeimā trešajā lasījumā tika pieņemti grozījumi Ceļu satiksmes likumā. Tie paredz vairākas būtiskas izmaiņas. Turpmāk autovadītājiem, izbraucot no valsts, nebūs vajadzīgas pilnvaras transportlīdzekļu lietošanai, gadījumos, ja nebūs klāt auto īpašnieks vai reģistrācijas apliecība norādītās tūrētājs. Izņēmums būs valstis, kuras uz robežas pieprasa šādas pilnvaras. Šī likuma norma stāsies spēkā, kad būs pieņemti grozījumi Ceļu satiksmes noteikumos. Transportlīdzekļa vadītāja pārkāpumu būs atļauts fiksēt ar fotoiekārtas vai videoiekārtas palīdzību, neapņūtot transportlīdzekli. Šādos gadījumos administratīvā lieta tiks izskatīta un lēmums pieņemts bez personas klātbūtnes. Protokols trīs dienu laikā tiks nosūtīts transportlīdzekļa īpašniekam vai tā turētājam. No nākamā gada Ceļu satiksmes drošības direkcija savā reģistrā uzskaitīs visus pārkāpumu uzskaites punktus. Arī tos, kas tiks piešķirti traktoru vadītājiem. Plānots, ka tie stāsies spēkā nākamā gada 1. janvārī.

Satversmē nosaka aizsardzību laulībai starp vīrieti un sievieti

Saeima galīgajā lasījumā pieņēma Satversmes grozījumus, nosakot, ka valsts aizsargā un atbalsta laulību savienību — starp vīrieti un sievieti. Par šādām Satversmes izmaiņām nobalsoja 65 deputāti, pret bija seši, bet deviņi tautas kalpi balsojumā atturējās. Par likumprojektu balsoja Tautas partijas, Latvijas Pirmās partijas (LPP), Zaļo un zemnieku savienības, apvienības «Tēvzemei un Brīvībai»/LNNK un atsevišķi partijas «Jaunais laiks» deputāti. Līdz šim valsts pamatlikumā bija noteikts, ka valsts pienākums ir aizsargāt un atbalstīt laulību, ģimeni, vecāku un bērna tiesības. Grozījumu oponenti uzskata, ka šī LPP iniciatīva ir populistiska un nepamatota vērsšanās pret seksuālajām minoritātēm. Ņemot vērā tradicionālo uzskatu par laulību un ģimeni, kas Latvijā izveidojies kultūrvēsturiskās attīstības gaitā, kā arī pastāvīgos apdraudējumus šai tradicionālajai vērtībai, nepieciešams likumdošanā iekļaut laulības definīciju, grozījumus pamato to autori no LPP. Deputāti uzskata, ka minētie grozījumi konstitucionāli nostiprinās pašreizējo kārtību Latvijā, ka laulība starp viena dzimuma personām ir aizliegta.

Prezidente: aktīvāk jānovērs darbaspēka aizplūšana

Lai novērstu darbaspēka aizplūšanu no Latvijas, darba devējiem vairāk būtu jādomā par darba apstākļu uzlabošanu savos uzņēmumos, šādu viedokli intervijā telekompānijas LNT raidījumam «900 sekundes» pauda Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga. Prezidente uzskata, ka daži nākamie gadi darbaspēka jomā Latvijai būs visai kritiski un konkurence par darba rokām kļūs arvien sīvāka un kā vienu no galvenajiem darbaspēka aizplūšanas iemesliem minēja darba algas, kas Latvijā ir vienas no zemākajām Eiropā, savukārt Irījā, kurp darba meklējumus ir devies lielākais Latvijas iedzīvotāju skaits, tās ir viens no lielākajām Eiropā. Savukārt valstij, plānojot savu politiku šajā jomā un cenšoties novērst darba roku aizplūšanu, pēc prezidentes vārdiem, vispirms būtu jāiegūst precīzāka informācija par to, cik daudz cilvēku jau ir aizbraukuši, kādu profesiju strādnieki ir devušies prom, kāda ir bijusi viņu motivācija un vai viņi plāno atgriezties Latvijā. Vīķe-Freiberga uzsvēra, ka valstij ir jādomā, kā novērst darbaspēka aizplūšanu, paralēli cenšoties informēt tos cilvēkus, kas tomēr izlēmuši aizbraukt no Latvijas, par darba apstākļiem viņu izraudzītajā galamērķī.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikraksta publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

PREIĻU RAJONA PADOMĒ

Apstiprina iepirkuma rezultātus

Apstiprināti rezultāti diviem iepirkumiem:

✓ degvielas iepirkums Preiļu rajona padomes vajadzībām;

✓ apsardzes signalizācijas montāža Preiļu rajona padomes vajadzībām.

Līguma slēgšanai par degvielas iegādi rajona padomes vajadzībām izvēlēta SIA «IN-GRID A», savukārt signalizācijas uzstādīšanai rajona padomes ēkā izvēlēta SIA «APSARGS». Līdz ar to Preiļu rajona padome atteikties no sarga pakalpojumiem un pieslēgs ēku centralizētai apsardzes sistēmai. Ēkas 1. stāvā signalizācijas ierīkošanu veic arī Nodarbinātības valsts aģentūra, tādēļ divu veidu apsardze ēkā atzīta par nelietderīgu.

Iznomās telpu padomes ēkā

Padomes locekļi atbalstīja Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) Preiļu filiāles vadītāja Tālivalža Saulīša lūgumu par vienas telpas nomu Preiļu rajona padomes ēkā, kur plānots organizēt psihologa bezmaksas konsultācijas bezdarbniekiem.

NVA gatava maksāt par telpas nomu 84 santimus par vienu konsultāciju, kuras garums noteikts 45 minūtes.

Mākslas skolas ēku paplašināšanai pirms īpašumu

Padomes locekļi atbalstīja Preiļu rajona padomes iepirkuma «Par nekustamā īpašuma iegādi Līvānu mākslas skolas vajadzībām» komisijas izveidi.

Iepirkuma komisijas priekšsēdētāja ir Līvānu mākslas skolas direktore Valija Rusiņa, iepirkuma komisijas locekļi — mākslas skolas skolotājs Ivars Butlers, Līvānu novada domes arhitekte Inga Ancāne, Preiļu rajona padomes locekle Maija Spūle, Līvānu novada domes juriskonsults Gatis Pelēkis. Iepirkuma paredzamā līgumcena noteikta līdz 35 000 latu.

Izveido iepirkumu komisiju

Iepirkumu veikšanai, izmantojot cenu aptaujas metodi, Preiļu rajona padomē izveidota iepirkumu komisija.

Iepirkuma komisijā darbosies attīstības plānošanas nodaļas galvenais speciālists Aivars Pizelis, finanšu, eko-

nomikas un centralizētās grāmatvedības nodaļas vadītāja Bronislava Savicka, saimniecības daļas vadītāja Janīna Reinika, grāmatvede Anita Bortule, sociālās aprūpes galvenā speciāliste Juta Fadejeva, komisijas sekretārs — juriskonsults Edgars Mukāns.

Rajona padomes priekšsēdētājs Andris Vaivods pilnvarots uzdot iepirkuma komisijai veikt iepirkumus un slēgt iepirkumu līgumus gadījumos, kad tiek izmantota cenu aptaujas metode. Saimnieciskās daļas vadītāja J.Reinika pilnvarota veikt iepirkumu, nepārsniedzot Ls 1000. Pārējos iepirkumu gadījumos komisiju izveido un iepirkumu veic, pamatojoties uz atsevišķa rajona padomes lēmuma pamata.

G.Kraukle,
Preiļu rajona padomes
preses sekretāre

PREIĻU NOVADĀ

Vecā gada nogalē pēc 26 gadiem Preiļu novada domei gaidāmi jurgji

24. novembrī Preiļu novada domes deputāti pieņēma lēmumu par to, ka domes izpildinstūcija jau tuvākajā laikā mainīs savu līdzšinējo atrašanās vietu un no ēkas Tirdzniecības laukumā 1 pārcelsies uz telpām Raiņa bulvārī 24, kur pagaidām atrodas Valsts ieņēmumu dienesta (VID) Latgales reģionālās iestādes Preiļu nodaļa.

Ēka Tirdzniecības laukumā pašvaldības vajadzībām tika nodota 1980. gada janvārī, drīz pēc tam, kad tika nodota ekspluatācijā jaunā Preiļu poliklīnika un medīki pārcēlās uz jauno mājvietu. Tagad, pēc 26 gadiem, pašvaldības darbinieki pošas jurgjiem.

Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis informē, ka pašlaik ar VID speciālistiem jau tiek risināti datortīklu un telekomunikāciju sistēmu pārņemšanas jautājumi, tiek saskaņotas arī citas darbības, kas būtu izdevīgas abām iestādēm. Tiek plānots, ka ieņēmumu dienesta jaunās ēkas nodošana ekspluatācijā varētu notikt jau decembra vidū, kad iestāde arī atbrīvos savas tagadējās telpas un nodos tās Preiļu novada domes rīcībā. Ja nekādu aizķeršanos nebūs, domnieki jau gada nogalē ievāksies savā jaunajā mājā, lai tur uzsāktu darbu 2006. gada 2. janvārī.

Telpas ir labā stāvoklī, tāpēc nekādi lieli remontu vai

pārveidojumi domei nebūs vajadzīgi. Iecerēts dažos kabinetos izbūvēt tikai pāris šķērssienas. Pašvaldības vadītājs uzskata, ka telpu pietiks, vienīgi jāsaplāno, kā tās izmantot pēc iespējas racionālāk, lai novada iedzīvotājiem un citām ieinteresētajām personām, kas dažādos jautājumos griežas domē, pakalpojumi būtu saņemami bez liekas staigāšanas pa amatpersonu kabinetiem.

J.Eglītis pastāstīja, ka pirmajā stāvā, kur pašlaik atrodas VID klientu apkalpošanas zāle, būs darba vietas speciālistiem, pie kuriem ik dienas nāk visvairāk klientu, tas ir, nodokļu inspektoriem,

domes kancelejas vadītājam, dzīvesvietas deklarācijas speciālistiem un dzīvokļu jautājumu speciālistiem. Iecerēts, ka nākamgad janvārī domē tiks uzsākta arī elektroniskās lietvedības sistēmas ieviešana. Pie šiem jauninājumiem būs jāpierod arī domes darbiniekiem.

Kāds liktenis sagaida ēku Tirdzniecības laukumā 1, domnieki plāno spriest nākamā gada sākumā. Pašlaik ir divi radikāli atšķirīgi priekšlikumi. Viens no tiem paredz atgriezties pie mājas vēsturiskā izskata, nojaucot tās otro stāvu, kas pašlaik ir visai kritiskā stāvoklī. Otrs variants — iznomāt ēku uz ilgstošu lai-

ka periodu, paredzot tās renovāciju.

Arī pēc novada domes pārcelšanās uz jaunajām telpām ēkā Tirdzniecības laukumā 1 paliks banka, te pirmajā stāvā pagaidām darbosies arī rajona tūrisma informācijas centrs un domes kase, kur novada iedzīvotāji joprojām varēs saņemt pabalstus.

Tā kā līdzšinējā domes ēka atrodas stratēģiski ļoti izdevīgā vietā, jurgji tiek uztverti neviennozīmīgi. Tomēr pašvaldības budžetā nav līdzekļu renovācijas darbiem, tāpēc iespēja pārcelties uz Raiņa bulvārī pašlaik ir visizdevīgākais variants.

L.Kirillova

REDAKCIJAS SLEJA, INFORMĀCIJA

Pēc Ziemassvētku eglītes brauksim uz valsts mežu

Ziemassvētku laiks un Jaunais gads nav iedomājami bez eglītes. Arī šogad Latvijas iedzīvotāji akciju sabiedrības «Latvijas valsts meži» (LVM) apsaimniekotajās teritorijās vienu eglīti personiskajām vajadzībām drīkst nocirst bez maksas, informē akciju sabiedrības komunikāciju daļas vadītājs Tomass Kotovičs. Tomēr, dodoties uz mežu pēc zaļās skaistules, jāievēro vairāki noteikumi.

✓ Personiskajām vajadzībām domātās eglītes celma caurmērs nedrīkst būt mazāks par 12 centimetriem, kas parasti atbilst 2-3 metrus garai eglei.

✓ Eglītes nedrīkst zāgēt

jaunaudzēs, bet to drīkst darīt uz stīgām, grāvmalās, zem elektrolīnijām un cita veida komunikācijām.

Izvēloties eglīti valsts mežā, varat būt droši, ka Ziemassvētkus sagaidīsiet, nenodarot pāri mežam, kā arī atbalstot videi draudzīgu un sociāli atbildīgu mežsaimniecību, ko paredz zaļais FSC sertifikāts, kas piešķirts Latvijas valsts mežiem. Šis sertifikāts pieļauj arī skuju koku zaru savākšanu no jau nocirstiem kokiem vietās, kur notikusi meža izstrāde. Tomēr, lai nerastos konflikti, pirms eglītes ciršanas vai zaru savākšanas ir jāpārlicinās, kam pieder mežs. Visdrošāk to var izdarīt, apjautājoties LVM mežsaimniecībās vai valsts meža dienesta mežniecībās.

Kā «Novadnieks» uzzināja Preiļu virsmēžniecībā, daudzas organizācijas lielās svētku egles, kas tiek uzstādītas sabiedriskās vietās un iestādēs, jau iegādājušās. Uzzināt, ko darīt, ja eglītes grib cirst vairumā tālākai realizācijai, iespējams Latvijas valsts mežu mājas lapā – www.lvm.lv

Pēdējā laikā ģimenes izvēlas arī citu, videi draudzīgāku variantu. Tā vietā, lai eglī nocirstu, to var iegādāties arī podiņā akciju sabiedrības «Latvijas valsts meži» kokaudzētāvās. Egle podiņā rotās jūsu māju ne vien svētkos, bet arī vēlāk izgreznoz dārzū, ja to pavasari pārstādīsiet. Podā eglīte var augt arī ilgāk, taču divus gadus pēc pirkšanas brīža tā būs jāpārstāda lielākā traukā un jāmēslo tāpat kā citi krāšņumaugi.

Skaistas Ziemassvētku eglītes var audzēt arī pie mums – podzolētās smilšainās augsnēs. Latvijas austrumdaļā tomēr nevajadzētu stādīt kociņus, kuru izcelsme meklējama Rietumlatvijā, jo egles var ciest no salnām.

Sevišķi skaista izskatās un Latgalei piemērota ir Sibīrijas sudrabegle. Tā ir ļoti salizturīga un ēnietīga. Tādas pašas īpašības ir balzama balteglei. Tā ir pievilcīga ar savdabīgu un patīkamo aromātu.

Eglītes jāaudzē piecus sešus gadus. Peļņas nolūkā uz vienu hektāru stāda apmēram četrus tūkstošus stādu, no tām apmēram pusi vēlāk vajadzēs izretināt, atstājot augšanas telpu izturīgākajām un skaistākajām.

Sagatavoja L.Kirillova

RIEBIŅU NOVADĀ

Paredzēta Ošas upes gultnes tīrīšana un padziļināšana

Pēdējo gadu laikā Ošas upes gultne ir stipri aizaugusi, kā arī vairākās vietās izveidojušies bebru radīti aizsprosti, ilgstoša lietus perioda laikā upe pārplūst, tāpēc ir ļoti apgrūtināta lauksaimnieciskā darbība un mežu apsaimniekošana

zemes platībās, kuras atrodas upes tuvumā.

Iepriekš minētās platības atrodas Riebiņu novada Galēnu, Stabulnieku un Siļukalna pagasta teritorijās, tāpēc Riebiņu novada dome ir lūgusi Dienvidlat-

gales reģionālo lauksaimniecības pārvaldi rast iespēju iedalīt finanšu līdzekļus un veikt Ošas upes gultnes tīrīšanas un padziļināšanas darbus, informē novada domes izpilddirektora vietnieks J.Leicis.

Turpmāk efektīvāka dzīves vietas deklarēšana kārtība

No 2006. gada 1. janvāra visās pagasta teritoriālajās pārvaldēs tiks nodrošināta dzīves vietas deklarēšana tiešsaistē ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Iedzīvotāju reģistru. Tās paver iespējas aktualizēt un sinhronizēt datus teritoriālajās pagasta pārvaldēs uz vietas. Pašvaldības darbinieki varēs ope-

rēt ar korektu informāciju par pašvaldībā esošajiem iedzīvotājiem, sekot izmaiņām, veikt analīzi par iedzīvotāju kustību, informē novada domes izpilddirektors Ā.Elsts.

Lai iedarbinātu iedzīvotāju dzīves vietas deklarēšanas programmu, Riebiņu novada dome ir noslēgusi līgumus ar

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi par datu apmaiņu tiešsaistes režīmā un datorprogrammatūras firmu «ZZ Dats» par programmnodrošinājuma izmantošanu. Kopējais finansējums programmatūras uzturēšanai un apkalpošanai ir Ls 450.

Bērni, vientuļie pensionāri un I grupas invalīdi saņems saldumus un dāvanas

Riebiņu novada dome ir nolēmusi sagādāt Ziemassvētku dāvanas visiem novada bērniem vecumā līdz 15 gadiem. Saldumus saņems kopskaitā 974 bērni,

bet šim mērķim dome ir atvēlējusi Ls 1948.

Savukārt novada vientuļie pensionāri un I grupas invalīdi saņems katrs dā-

vanas Ls 5 vērtībā. Šim mērķim atvēlēti Ls 1250.

Preiļu tirgus ziņas (Ls/kg)

Gaļa, zivis, olas		Dārzeņi, augļi, ogas	
Gurna gaļa	2,10	Nieres	0,80
Plecs	1,90	Tauki	0,70
Kakla karbonāde	2,20	Maltā gaļa	2,00
Karbonāde	2,70	Teļa gaļa	1,80-2,50
Kārtaine	1,80	Aiņas gaļa	1,80-2,50
Speķis	1,40	Reņģes	0,50
Galva	0,65	Paipalu olas	1,60 (20 gab.)
Stilbiņi	0,80-1,30	Karpas	1,56
Kājas	0,50		
Ribiņas	1,25		
Kauli	0,90		
Aknas	1,50		
Sirds	1,40		
		Skābēti kāposti	0,40
		Briseles kāposti	0,50
		Sīpoli	0,30-0,40
		Kīplokli	0,10-0,15 (galv.)
		Linsēklu rauši	0,30
		Auzas	0,13
		Mieži, kvieši	0,12
		Linsēklas	0,60
		Cūku pupas	0,40
		Kabači	0,20
		Puravi	0,70
		Āboli	0,15-0,30
		Dzērvenes	1,0 (l)
		Kāji	0,30
		Rutki	0,30

Ejam pretī klusajai naktij

Vakaros pēc darba neliedzu sev prieku izmest līkumu un iziet pa Raiņa bulvāri Preiļos. Tē jaušams kaut kas no pirmssvētku noskaņām ar krāsainām elektrisko lampiņu vitnēm, ar iedegtiem svečturiem logos. Skaisti arī tajās iestādēs un uzņēmumos, kuros redzams floristu darbs — žilbiņi baltas kupenas ar apsnigušiem zariem, fantāzijas egles. Atturīgs, bet tajā pašā laikā svinīgs ir Preiļu 1. pamatskolas ārdurvju rotājums — zaļu skuju vitne ar elektriskajām lampiņām — cerību un ticības krāsas, ko pavada dabisku materiālu smarža.

Tāču vienai otrai vietai pilsētā gribas ātrāk paļiet garām, lai nebūtu jāraugās uz kliezdošu bezgaumību, paviršību un padomju laiku stila rotājumiem.

Dažs varbūt teiks, tad nu gan liela problēma, un vispār, tas ir viena liela bērnišķība. Nebūt nē. Tāpat kā apģērba nēsāšanā ir etiķete, un, piemēram, uz valsts gadadienas svinīgo sarīkojumu kultūras namā ne sievietei, ne vīrietim neklājas ierasties sporta džemperī, tāpat arī noformējumos ir savs stils un tradīcijas, izkoptas un visās valstīs pieņemtas. Arī nabadzīgos laikos svētkiem savas istabas greznoja katrs. Toreiz tie bija salmu puzuri, krāsotu ēvejskaidu vijas, kreppapīra locījumi, no papīra grieztas sniegpārslas.

Šoreiz negribas runāt par politiku un ikdienas nebūšanām. Varētu jau pieminēt, ka valdība tagad ķērusies pie valstiska mēroga pētījumiem, — kā tad īsti ir ar to darbaspēka aizplūšanu uz ārvalstīm, no mūsu augšupeju piedzīvojušās zemes. Izlīktu bez lielas naudas izdošanas pētījumiem, ja kāds pacenstos aptaujāt pagastvečus, sak, cik tad īsti to cilvēku no jūsu pagastiem ir prēm. Šajās dienās kāda labu amatu ieņemoša persona stāstīja, ka valstī paredzēts veidot jaunu institūciju, kam būs jānodarbojas ar bērniem no tām ģimenēm, kurās vecāki devušies darbā uz ārzemēm. Bet valdība grābstās ap sekām. Kā dažs labs gate- ra īpašnieks, kurš tagad brīnās, — kāpēc strādnieki pametot darbu, lasi — slikti atalgotu kalpošanu, un braucot prom? Ne visai sen nacionālajā presē bija intervija ar kādu no kreiso partiju redzamākajiem pārstāvjiem. Viņš tā arī teica, — straujā valsts izaugsme, ar ko lielās valdība, ir panākta uz tautas nabadzības rēķina, un šajā ziņā taisnība par visiem simts punktiem.

Mani nepārsteidz un neuztrauc pirmssvētku iepirkšanās drudzis, un vismaz šeit, Latgalē, neuzskatu, ka Ziemassvētki kaut kā īpaši komercializējušies. Veikalos redzu tos cilvēkus, kuri nedz sevi, nedz savu ģimeni ikdienā ar dāvanām neapber. Un tas, ka viņi pietaupijuši naudiņu, lai gadu mijā izjustu dāvināšanas prieku, nav nekā sliktas. Un ko gan tādu īpaši lielu viņi atļaujās? Pērk šalles, veļu, siltus halātus, traukus, istabas čības, galdautus, saldumus, reizēm kādu zeltlietu, mūzikas disku, grāmatu, kādu nieciņu. Lai tiek tas prieks gan saņēmējam, gan dāvinātājam.

Bet svētki nāk. Vēl nedēļa, un pienāks vakars ar to īpašo klusumu, pēc kāda dvēsele prasās tikai reizi gadā. Pēc svēta vakara, pēc svētas nakts. Skumji, ka ir cilvēki, kas audzināti ateistu sabiedrībā, un šī simboliskā miera jēgu nesaprot un nespēj novērtēt. Skumji, ka Ziemassvētku baltā vakara klusumā kāds no sava alkatīgā darba devēja ir nokomandēts strādāt. Stāv rakstūts, ka sargi nenosargās to pilsētu, ja to nesargās Dievs; tāpat arī — cilvēks neuzcels to namu, ja to necels Dievs. Gadā ir tikai dažas dienas, kurās cilvēkam, arī savas pašcieņas dēļ, būtu jāliek malā visas laicīgās lietas — Kristus dzimšanas diena un Dieva nāves diena — Lielā Piekdiena. Atceros, kā pirms pāris gadiem klusumu Lielajā piektdienā pārtrauca smagu sitienu troksnis, — tur kāds strādnieks pēc saimnieka norīkojuma dzina stabus jaunajam žogam. Diemžēl visu acu priekšā šis īpašums pēc neilgas nikuļošanas tā arī neuzplauka un stāv slēgts. Atceros, kā pērn, 24. decembra vēlā vakarā, kad cilvēki gāja no baznīcas, jaunatveramā frizētavā darbinieki pilnā sparā mazgāja un berza telpas, logus.

Var jau būt, ka dažam labam šupulī tā arī nav ieliktas svētuma izjūtas. Bet es vērsos pie tiem, kam tās ir. Novēlu iet pretī Ziemassvētkiem ar prieku par skaistumu dabā un sarotātām mājām, ar gaisā virmojošu skuju, sveču un saldās maizes smaržu, ar baudījumu ausīm no jaukas mūzikas, ar dāvanu gādāšanas prieku un ar bērnišķīgu ticību svētku nakts gaišajam brīnumam.

L.Rancāne

BIBLIOTĒKA IETEIC LASĪTĀJIEM

Rajona galvenā bibliotēka ar laikraksta «Novadnieks» starpniecību ieteic lasītājiem jaunas grāmatas, ko bibliotēka saņēmusi kā dāvinājumu no SIA «Apgāds Zvaigzne ABC» Zvaigznes grāmatu nama.

Šarlotes Binghamas romānā «Kastankoks» darbība risinās 1939. gadā, kad starp Vāciju un Angliju tiek pasludināts karš. Vētrinie notikumi Eiropā neiet secen arī Beksemai. Sākumā kara priekšnojautas, pēc tam tragiskie Otrā pasaules kara notikumi atstāj neizdzēšamas pēdas šķietami mierīgajā piejūras angļu ciema dzīvē. Tas ir laiks, kad jauni cilvēki ir gatavi pildīt jebkuru uzdevumu, kad, drosmes iedrošināti un neko nezinot par dzīvi, deg nepacietībā doties karā.

Romāna centrā ir četrus jaunu sieviešu likteņi, viņu skaistais un sāpīgais ceļš uz mīlestību.

Kastankoks ir arī Mīlestības koks, Dzīvības koks, Ticības koks, kas pusgadsimta garumā vēro beksemaiešu priekus un asaras, viņu baltās un nebartās dienas. Dramatiski pārsteigumi, spilgti raksturi, romantika, smieklis un asaras, milzīga ticība dzīvei, — tas viss ir atrodams šajā romānā.

Jaunajā pasaulslavenās grāmatas «Pusbrālis» autora Larsa Solbija Kristensena romānā «Nātru dzimta» velti gaidīt padomus par nātru dzimtas augu lietošanu. Nesagaidīt arī kādas varenas ziemeļnieku dzimtas sāgu, kas ir populāras Skandināvijas literatūrā. Šī grāmata ir stāsts par neparasta pušēja dzīves gaitām, kas iz-

vadās pa pusaudža dzīves labirinti, mulsinādams ar savām un savas ģimenes neapbrīnāmām izdarībām, nemitīgi uzdos ķircinošus rēbusus. Lasītājam neatliks nekas cits, kā vien laužīt galvu, ko pušelis īsti sastrādājis.

Talantīgais norvēģu rakstnieks ļauj lasītājam baudīt savdabīgas, intriģējošas cilvēka psihes noslēpumainības spēles.

Norvēģu žurnālistes Osnes Seierstades grāmatas «Simt un viena diena» neapstrīdama vērtība ir tā, ka tajā vēstīts pašas piedzīvotais. Autore devās uz Bagdādi tajās satraucošajās dienās, kad pasaulē valdīja spriedze: vai sāksies karš Irākā? Seierstade stāsta nevis par politiku vai militārajām operācijām, bet gan par vienkāršajiem ļaudīm un viņu dzīvi, kas negaidot tiek ierauta šī absurda kara virpulī. Darbā ir gan dusmas, gan humors un prieks, gan arī bezgalīgas skumjas.

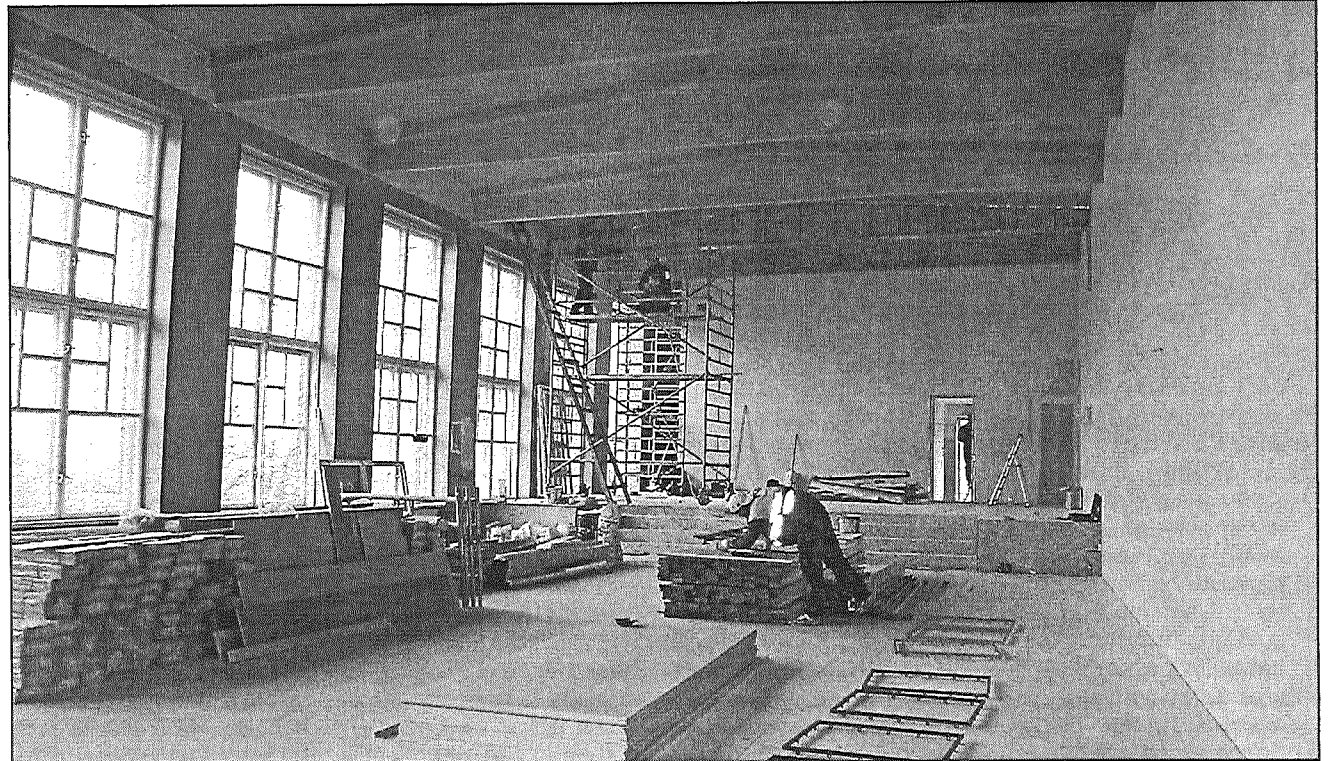
kāršajiem ļaudīm un viņu dzīvi, kas negaidot tiek ierauta šī absurda kara virpulī. Darbā ir gan dusmas, gan humors un prieks, gan arī bezgalīgas skumjas.

Akcija turpināsies

Rajona bibliotēka vienpadsmit mēnešu laikā, kopš sākās SIA «Apgāds Zvaigzne ABC», laikraksta «Novadnieks» un bibliotēkas kopīga akcija, savus fondus bez maksas ir papildinājusi ar 34 jaunām grāmatām. Akcijas laikā bibliotēka pēc saviem ieskatiem izvēlējās grāmatas, ko Apgāds Zvaigzne ABC tai dāvināja bez maksas, bet ar nosacījumu, ka anotācija par tām būs publicēta laikrakstā. «Novadnieks» izrādīja pretimnākšanu bibliotēkai, un rezultātā tā ir ieguvusi grāmatas par gandrīz 200 latiem, bet lasītāji – informāciju par jaunumiem literatūras klāstā.

Rajona galvenās bibliotēkas direktore Ināra Batarāga izsaka pateicību SIA «Apgāds Zvaigzne ABC» un laikrakstam «Novadnieks», bet lasītājus iepriecina ar ziņu, ka akcija turpināsies arī nākamgad.

Turpina uzlabot mācību vidi

● Līvānu 1. vidusskolas sarīkojumu zāle 4. februārī durvis vērs jaunā izskatā.

Līvānu 1. vidusskolas sarīkojumu zāle pamazām iegūst jaunu izskatu. Kā informēja skolas direktore Dzintra Maija Kručiņa, pateicoties novada domes iniciatīvai, no valsts šī gada budžeta grozījumiem skolai zāles renovācijai piešķirti 40 000 latu.

Zāles grīda bija nolietota gandrīz līdz avārijas stāvoklim, arī logi savu laiku bija nokalpojuši. Remonta laikā nomainīts grīdas segums, logi, durvis. Pārmaiņas piedzīvojuši arī skatuve. Ar dizaine-

ra palīdzību padomāts arī par svinīgiem akcentiem latviskā stilā. Darbus paredzēts pabeigt līdz Jaunajam gadam. Kā informēja direktore, svinību zāles atklāšana iecerēta 4. februārī, kad notiks tradicionālais absolventu saiets. Šoreiz tas būs saistīts ar skolas jubileju. Mācību iestādei aprit 85 gadi.

Sarīkojumu zāle nopietnu remontu nebija piedzīvojuši kopš skolas uzcelšanas, ja neskaita kosmētiskos darbus pirms divpadsmit gadiem.

Sakarā ar zāles remontu skolas plašākie sarīkojumi šajā mācību gadā notiek novada

kultūras centrā, kur iecerētas arī Ziemassvētku svinības.

Līvānu 1. vidusskolā mācību vides uzlabošanai šogad veikti dažādi darbi. Laimiņas sākumskolā izremontēta svinību zāle, galvenajā ēkā viens no kabinetiem, iekārtots «zaļais» stūris, 308 latu atvēlēti gaismas ķermeņu nomaiņai, 1248 latu – jaunu logu ielikšanai, nopirkti trīs datorgaldi, trīs datorkrēsli, tāfele, viens datorkomplekts. 500 latu piešķirti sporta inventāra iegādei. Pirms mācību gada uzsākšanas visos kabinetos nokrāsotas grīdas, palodzes, durvis, vecajā sporta zālē nolokota grīda.

Skolas izskata izmaiņā regulāri tiek ieguldīts daudz līdzekļu, taču audzēkņu skaits sarūk.

Līvānu 1. vidusskolā kopjais audzēkņu skaits šogad sastāda 934, kas ir par 40 mazāk nekā iepriekšējā mācību gadā. Trīs pirmsskolas sagatavošanas grupas apmeklē 37 bērni. Pirmklasnieku gaitas uzsākuši 53 skolēni, devītajās klasēs mācās 91 audzēknis. 10. klasē uzņemti 78 skolēni. Pamatskolas skolēnu kopskaits ir 667, vidusskolēnu – 228. Četri bērni apmeklē «C» līmeņa klasi, deviņi – rekreācijas klasi.

Izstāde par Latvijas armiju

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā skatāma izstāde «Pasniedz man zobenu, jaunava, Tēvzemes karogā nestu...». Tās veidošanā izmantoti arī materiāli no Latvijas Kara muzeja krājuma un aptver laiku posmu no 1920. līdz 1940. gadam.

Ekspozīcija sastāv no foto-kolekcijas, kā arī no kareivjiem piederējušām personīgajām lietām. Fotografijās redzami Latvijas armijas karavīri ikdienā un svētkos, kā arī militārā tehnika.

Šeit var aplūkot Valsts apbalvojumus oriģinālā izskatā – Lāčplēša kara ordeni, Triju zvaigžņu ordeņus, Viestura ordeni, Atzinības krustu un citus apbalvojumus, ko piešķīra brīvības cīņu dalībniekiem.

Tāpat jaunākajai paaudzei būs interesanti uzzināt, kā izskatījās karavīra krūšu nozīmes, atšķirības zīmotnes, cepuru kokardes, savām acīm redzēt istu karavīra formas tērpu, veco strēlnieku biedrības karogu.

Karaklausības likumu Latvijas Saeima pieņēma 1923. gada 17. jūlijā. Karadienestam tika pakļauti visi Latvijas

viriešu kārtas pilsoņi vecumā no 17 līdz 50 gadiem, bet virsnieki un kara ierēdņi – līdz 55 gadiem. Karaklausībai padotie no 17 līdz 21 gada vecumam skaitījās rezervē, pēc tam viņus iesauca obligātajā aktīvajā karadienestā uz 18 mēnešiem. Izdienējušie līdz 25 gadu vecumam tika atvaļināti līdz turpmākajam rīkojumam, līdz 40 gadiem – atkal ieskaitīti rezervē, bet nākamajos 10 gadus – zemes-sargos.

Latvijas armijā bija 19 622 cilvēki, to skaitā 1142 virsnieki, 310 kara ierēdņi, 1232 inženieri un 12 759 kareivji.

Izstādē «Pasniedz man zobenu, jaunava, Tēvzemes karogā nestu...» izsekojams Latvijas armijas tapšanas ceļš un pāreja uz miera stāvokli. Skolēniem izstādes apmeklējums pašlaik varētu būt saistīts ar Ziemassvētku kauju atceri. Izstādē tiek piedāvāta iespēja nofotografēties pie karavīra maketa.

● Katra no izstādē skatāmajām lietām: karavīra pulkstenis, piezīmju grāmatīna, cepure un citas jaunajai paaudzei liek atcerēties cilvēkus, kurus savā dzīvē vairs nesastapsim.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne. Foto: A.Stepanovs

Pirmdienā, 19. decembris

LATVIJAS TV 1	7.00 Rīts. 8.30 Iemilto laupītāju. 9.25 Dzīvīte. 9.55 Māmiņu klubs. 10.25 Aculiecinieks. 11.05 Pikantā mīkla. 11.35 Galva. Plis. Sēta. 12.05 Projekts Cilvēks. 12.50 100 g kultūras. 13.20 Hameleonu rotājas. 13.45 VDA Dailē koncerts. 14.50 Dziedājums. Pīlakoda mūzika. 15.10 Iemilto laupītāju. 81. sērija. 16.00 Televēlētājs. 16.15 Dzīvīte. 16.45 Čaklinoši. Speciālizlaidums. 17.15 Apsolītā zeme. Anim. f. 17.45 Kopā. 18.00 Zīnās. 18.30 100 g kultūras. 19.00 Eiropa šodien. 19.10 Lietišķās zīnās. 19.15 Tautas kontrole. 19.30 Ienesīga vieta. 20.00 Hameleonu rotājas. 20.30 Panorāma. 21.20 Zini vai mini! 21.55 Viss notiek. 22.25 LTV portretu izlase. Vēsturisks Ē. Mugurvičs. 23.00 Nakts zīnās. 23.15 Šeit un tagad. 23.55 Kopā. 0.10 100 g kultūras.	22.05 Bīstamās mājasimnieces. 12. sērija. 22.50 Biznesa TV žurnāls. 23.20 SeMS. Nakts saturnas. LNT 6.30 Ticīgo uzvaras balss. 7.00 900 sekundes. 8.38 Pasta stāsti. 8.40 Mana ģimene. 14. sērija. 9.20 Pamāte. 72. sērija. 10.20 Sniega diena. M. f. 12.20 Logi. 13.20 Pasaules neticamākie video. 13.45 Pilna māja. 85. sērija. 14.15 Zorro. 65., 66. sērija. 15.05 Vēl aizvien turamies. 47. sērija. 15.40 Gļēvais suns Drosminieks. Anim. f. 16.05 Jaunie brunurpuči nindzjas 2. Anim. f. 16.30 Kā sapni. 33., 34. sērija. 17.55 Labvakar, LNT! Rīgas zīnās. 18.05 Karmelīta. 155. sērija. 19.05 Logi. 20.00 LNT zīnās. 20.25 Dēgputnīti. 20.50 Sievu maīna. 16. sērija. 21.50 Čikāga. M. f. 23.55 Mīl, nemīl. 0.45 Pār spēles. 17. sērija. 1.20 Nikīta. 90. sērija. 2.15 Erotiskie stāsti. TV 3 6.45 Bērnu rīts TV3 studijā. 8.05 Logi. 9.00 Mīlas ceļš. 47., 48. sērija. 10.40 Reiz naktī. M. f. 12.40 Pludmales patruljas detektīvi 2. 5. sērija. 13.40 Misters Neredzamais 2. 11. sērija. 14.40 Tēja ar Mērijū. 14.50 Tiņu pasauļa. 15. sērija. 15.20 Tarzāns. 9. sērija. 15.50 Mīlestību vai naudu 4. 4. sērija. 16.45 Dumpīgais eņģelis. 180., 181. sērija. 18.25 Aina. 19.30 TV3 zīnās. 19.55 Bez tabu laiks. 20.30 Kobra 8. 5. sērija. 21.30 Viens pats mājās 4. M. f. 23.25 Zvaigzne nr. 1. 0.25 Logi. 1.20 SMS čats. TV 5 7.00 Bērnu rīts. 9.00 Izbalsošana Talantu agentūrā. 10.00 Televēlētājs. 10.20 Rīgas zīnās. 10.30 Tiesas stunda. 11.30 Turecka maršs. 42. sērija.	12.30 Nekustamais īpašums. 13.00 Baiļu faktors. 14.00 Pārrunas Talantu agentūrā. Pavisam privāti. 15.00 Talantu agentūra. Dartiņu, ko ilksi. 16.00 Savs cilvēks. 5. sērija. 17.00 Ģimenes lieta. 17.55 Rīgas zīnās. 18.00 Tiesas stunda. 18.55 Zīnās. 19.00 Krīveļas kriminālronika. 19.30 Zīnās. 20.00 Turecka maršs. 43. sērija. 21.00 Talantu agentūra. 22.00 Dāvida šovs. 23.30 Erotiskie stāsti. Seriāls. LĪVĀNU TELEVIZIJA 6.45 - 20.30 TV3 20.30 Muzikālais raidījums Džanksters. 21.00 Jēkabpils laiks. 21.30 Nedēļas notikumi. (LRT) 22.00 Jēkabpils laiks. 22.45 - 04.00 TV3 PBK 6.00 TV kanāls Labrīt! 9.00 Zīnās. 9.20 Cilvēks un ilikums. 10.25 Rokudzelži spieģļiem. 11.00 Zīnās. 11.20 Āfrikas sirds. Pēdējais varonis 2005. 12.45 Personālais numurs. M. f. 14.00 Zīnās. 14.15 Personālais numurs. Filmas turpinājums. 15.40 Vēstis. 16.15 J.Martinova gulbja dziesma. 17.00 Sporta vēstis. 17.10 Privātā dzīve. 18.00 Lemts kļūt par zvaigzni. Seriāls. 18.45 Vēstis. Tuvāk par... 19.00 Vēstis. 19.45 Melnā dieviete. Seriāls. 20.30 Kultūras jaunumi. 20.50 Laimīgais. Seriāls. 21.40 Vēstis. 22.00 Vēstis +. 22.20 Raidījums par B.Pilnaku. 23.05 Salas. 23.45 Nakts lidojums. 0.15 Sporta vēstis. 0.25 Privātā dzīve. 1.15 Lemts kļūt par zvaigzni. Seriāls. 2.00 Melnā dieviete. Seriāls. 2.45 Vēstis. Tuvāk par... 3.00 Vēstis. 3.45 Laimīgais. Seriāls. 4.30 Vēstis +. 4.50 Kultūras jaunumi. 5.10 Raidījums par B.Pilnaku. 5.55 Plektā dimensija. 6.25 Nakts lidojums.
----------------------	--	---	---

HOROSKOPS
NEDĒĻAI (19.12. - 25.12.)

Auns. Vienošānās un norunas, kuras noslēgšiet, nebūs finanslielā ienesīgas. Taču daudzārt svarīgāka būs pieredze un perspektīvas tālākai attīstībai nākotnē. Kā sacīt jāsa, skola maksā naudu. Jūs tērjat savu enerģiju un fiziskos resursus tādos tempos, ka jūsu organisms knapi tiek jums līdz.

Vēris. Uz savas ādas izjutīsiet priekšnieka labvēlīgo attieksmi, pat simpātijas. Ja neceicāsiet to izmantot personīga labuma gūšanai, tad šajā laikā strādāsiet vēl ilgi un laimīgi. Jums ir emocionālas dabas problēmas, kaut kas nospēž sirdi. Līdziet palīdzību savam partnerim. Vīns būs lepns, ka vērsīsiet tieši pie viņa. Diviā pārvarēsiet visus šķēršļus.

Dvīņi. Rūpīgi apdomājiet katru vārdu, ko sakāt. Apbrīnojama kārtā viss, ko runājat, mēģinās vērsīties pret jums. Iespējama konfrontācija, attiecību skaidrošana, intrīgas, pārpratumi. Uztielies tikai pārbaudītiem faktiem. Patīkamas zīnās no tālienes, jaukas telefona sarunas. Ja jūs aicina ciemos, noteikti brauciet.

Vēzis. Šķiet, ka ārpus darba valīs nēko neredzāt. Vēl tikai šajā nedēļā ir jāuztur ierastā darbā temps, ja tagad atlaisīsiet, viss paveiktais būs vējš. Vēl mazliet izturības. Nenobēdējiet sava partnera prieku, kritizējot viņa lēmumus un raucot degunu par viņa dāvanām un labvēlības izpausmēm.

Labva. Lai arī tuvojās gada nogale un grūbtos neapaudz palaišķoties, neļaujieties tādiem impulsiem. Sastādiet plāngru darba grafiku un neatkāpieties no tā ne soli. Apcerņojiet savu krūstnāvi vai kādu citu atļāu radnieci. Vīnai klājas diezgan bēdīgi, un jūsu vizīte būtu kā saules stars tumsībā.

Jaunava. Nevairīties un nekauņieties ne no viena darba īsts sava arda meistaros to pārzina no pašām apakšām un ne no grāmatu gudrībām. Dzīvē teorija atkāpias prakses priekšā. Jūsu otrā pusīte ir pārņemta ar savas karjeras veidošanu. Neīgnojieties par atņemto uzmanību. Pēc laika redzēsiet, ka ieguvēji būsiet abi.

Svarl. Paģalam nevēlēsies ar datoriem un citiem tehnikas bīrumiem. Nenolaidiet rokas, cīnoties ar iādām ikdienišķām kībelēm, iemācīties jaunus knifinus, kas vienmēr noderēs. Uzmaniēties no tuvākajām draudzībām. Jūs taču esat dzirdējuši šo banālo stāstu par mīlas trīsīstību?

Skorpions. Piemērota nedēļa autoritārai savu viedokli izskaidrošanai. Stingri pozicionējiet savu nostāju. Uzmaniēties atbildību par sevi un citiem, esiet prasīgaks. Draugs jūs salīdzina ar kādu citu, tas cits esat jūs pats — agrākais, kvēlākais... Paģrieziet laiku atpakaļ.

Strēlnieks. Pietīks sacerēties un konkurēt ar visu un visiem. Jūs cīnāties kā Dons Kihots, un tam nav redzams gals. Pārmaiņas pēc sarīkojiet kolektīvā kārtīgu baljuku ar karstajām dejām. Sonedē busiet izteikti fotogrēniski, izmantojiet to. Gluži mistiska lepažāšanās, varētu teikt — pat pārpratums, kas izvērsīsies romantiskās attiecībās.

Mēzālis. Gada nogales knādā neesiet vieģprātīgs un steigdzīgs, kārtējot finanšu, nodokļu utt. dokumentāciju. Tur slēpijas viltīgi zemteksti. Kas tur slīkts, ja lielā mēstībai nāk līdz neliels aprēķins? Tas ir jūsu gadījums, lestimāl cementē attiecības. Neizlaipt naudu jūtu deklarēšanai.

Ūdensvīrs. Turpiniet liet pret straumi, arīrējet no visa spēka. Neatīdīgi cīnities ar apstākļiem, jūs izlauzīsiet savu jauno ceļu augšup. Tik hartzmātiski pievilcīgs jūs neesat bijis sen. Jūsu maigums padarīs traku ne vienu vien pretējā dziļuma pārstāvi.

Zivis. Esat visu paveicis, ko šogad spējāt. Nedaudz abstrahējieties no padarīta. Tā būs lieliska atelpa un stimulis jaunliem projektiem. Neskrīniet kā vēvere riteni. Ko jūs tādu esat nodarījis, ka tik daudz jums skauž? Aizsardzības nolūkā nēsājiet kādu amuletu un nobloķējieties no enerģijas ņēmējiem.

VĀRDADĪENAS SVIN:

- 17. decembrī — Hilda, Teiksma.
- 18. decembrī — Kristofers, Kristaps, Kristis, Klinta.
- 19. decembrī — Leide, Sarmis.
- 20. decembrī — Arta, Minjona.
- 21. decembrī — Tomass, Toms, Saulcerīte.
- 22. decembrī — Saulvedis.
- 23. decembrī — Viktorija, Balva.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona izglītības pārvalde

- 17. decembrī pulksten 9.00 «Mazā matemātiķu skola» 10. – 12. klašu skolēniem, kuri gata-vojas olimpiādēm PVĢ.
- 23. decembrī piparkūku iz- stāde «Ziema nāk mūs aprau- dzīt, piparkūkas nogaršo» Ag- lonas pirmsskolas izglītības iestādē.

Preiļu novada kultūras centrs

- 25. decembrī pulksten 17.00 Preiļu kultūras namā deju kopu «Dancari» un «Ālderis» Ziem- svētku koncerts. Pulksten 21.00 Liedu kultūras namā Ziemassvē- tku koncerts. Pulksten 21.00 Liežu kultūras namā Ziemassvē- tku koncerts. Pulksten 21.00 Liežu kultūras namā Ziemassvē- tku koncerts. Pulksten 21.00 Liežu kultūras namā Ziemassvē- tku koncerts. Pulksten 21.00 Liežu kultūras namā Ziemassvē- tku koncerts. Pulksten 21.00 Liežu kultūras namā Ziemassvē- tku koncerts. Pulksten 21.00 Liežu kultūras namā Ziemassvē- tku koncerts.

Galēnu kultūras nams

- 25. decembrī pulksten 17.00 Preiļu kultūras namā deju kopu «Dancari» un «Ālderis» Ziem- svētku koncerts. Pulksten 21.00 Liedu kultūras namā Ziemassvē- tku koncerts. Pulksten 21.00 Liežu kultūras namā Ziemassvē- tku koncerts. Pulksten 21.00 Liežu kultūras namā Ziemassvē- tku koncerts. Pulksten 21.00 Liežu kultūras namā Ziemassvē- tku koncerts.

PASMAIDĪSIM

☺☺☺
 Policija tiek pratināts jauns cilvēks:
 — Pastāstiet, kur jūs nopirkāt tik kvalitatīvu augstākās izglītības diplomu!
 — Atradu uz ceļa!
 — Jūs apgalvojat, ka uz ceļa atradāt diplomu ar savu vārdu un uzvārdu?!
 — Tieši tā!
 — Un kā jūs varētu izskaidrot tādu sagādāšanos?
 — Tā nemaz nav sagādāšanās! Pasi ar tādu pašu vārdu un uzvār- du es nopirku pēc tam. ☺☺☺
 Sievietes, kuras domā, ka ceļš uz vīrieti ved caur vēderu, domā pārāk augstu.

Leģendas par Santa Klausu un briedi Rūdolfu

Kā radās Ziemassvētku vecītis?

Santa Klausu leģenda aizsākās Mirā, kas atrodas tagadējā Turcijas teritorijā, kur trūcīgie kristieši pieminēja reālu vēsturisku personību – bīskapu Nikolaju (270.g.-310.g.m.ē.). Šis cilvēks, īstenojot kristīgo mācību, ko sludināja, savas bagātības izdalīja trūcīgajiem. Tam svētajam Nikolajam nebija ne ziemeļbriežu, ne tukla vēderiņa, ne baltas bārdas. Viņu attēloja, bīskapa tērpā jājam uz ēzeļiša.

Korekcijas ienesa reformācija, kad svētie protestantu aprindās zaudēja popularitāti. Daudzviet Svēto Nikolaju pārdēvēja citos vārdos, pārsvarā saucot viņu par Ziemassvētku vīru. Kad holandieši šķērsoja okeānu un sāka celt jauno Amsterdamu (tagadējo Ņujorku), viņiem līdz aizceļoja arī leģenda par Svēto Nikolaju. Gadu gaitā leģenda mainījās, antikais bīskaps pārtapa vecmodīgi tērtā holandieši, bet Svētais Nikolajs gluži amerikāniski tika «saīsināts» par Santa Klausu.

Tikai 19. gadsimta sākumā katoliskā leģenda ieguva plašāku skanējumu, kad teologs un dzejnieks Klements Mors uzrakstīja joli «Nakts pirms Ziemassvētkiem», «pārceļot» Svētā Nikolaja vizīti no decembra sākuma (svētā Nikolaja diena) uz Ziemassvētku priekšvakaru, un bīskapu padarot par elfu, kurš astoņu ziemeļbriežu vilktās kamanās apceļo pasauli.

Konkrētākas aprises Santa Klausus ieguva, kad 19. gadsimta sešdesmitajos gados karikatūrists

Tomass Nasts savās Ziemassvētku bildīšu sērijās padarīja bīskapu par omulīgu vecu vīru, kurš dzīvo Ziemeļpolā un kopā ar elfiem gatavo dāvanas bērniem.

Tikai 1925. gadā amerikāņi atpazina, ka brieži Ziemeļpolā tomēr nedzīvo, tāpēc Santas mitne tika pārcelta uz Lapzemi, tagadējo Ravoniemi, uz kuriem katru ziemu dodas tūkstošiem tūristu, lai aplūkotu īsto Ziemassvētku vecīti. 1931. gadā Santa Klausus, kādu mēs to iedomājamies tagad – tuklu vīru ar baltu bārdi, tērpušos sarkanā mētelī ar baltu apkakli, uzsāka savu uzvaras gājieni visā pasaulē kā... «Cocacola» reklāmas plakāts. Tolaik šajā kompānijā strādāja reklāmas mākslinieks

Hedons Sandblūms. Ļaunas mēles mēls, ka plakātos attēlotais Santa esot slavenā Sandblūma pašportrets.

Brieža Rūdofa ceļš

Vēl divainākas pārvērtības piedzīvoja Svētā Nikolaja ēzeļītis, kļūdam par ziemeļbriedi Rūdolfu ar sarkanu degunu. Visa pamatā, izrādās, atkal bija komercija.

1939. gadā, kad lielākā daļa bērnu, pateicoties krāšņajiem kokkolas plakātiem, zināja, ka Santa ceļo ziemeļbriežu pajūgā, un jau zināja visu briežu vārdus – Blīsens, Komēta, Kupīds, Dansers, Dašers, Donders, Pransers un Viksens, tādu Rūdolfu neviens nepazīna. Togad Montgomerija lielvei-

kalu tīkls ASV uzdeva reklāmas tekstu autoram Robertam Mejam radīt jaunu tēlu un produktu tā gada Ziemassvētku kampaņai. Izmantojot Mora dzejoli, Mejs radīja savu stāstu dzejā par ziemeļbriedi Rūdolfu, kuru visi apsmējuši viņa lielā, jocīgā sarkanā deguna dēļ. Bet tumšajā un miglajā Ziemassvētku naktī, kad Santa varēja apmaldīties, Rūdolfus uzņēmis vadīt pajūgu un rādījis visiem ceļu ar savu sarkano, spīdīgo degunu, kļūdam par varoni, kurš izglābis Ziemassvētkus.

Tā tika radīta rotaļlieta, bet stāsts tika krāšņi ilustrēts un izdots grāmatiņā, kas guva milzu popularitāti. To pārdeva 2,5 miljonu tirāžā, bet pēc Otrā pasaules

kara beigām otrs metiens piedzīvoja vēl trīs miljonu tirāžu un tika tulkots 25 pasaules tautu valodās.

Tāpat arī mīļīgais Rūdolfus, tāpat kā Santa Klausus, ir tikai komerciālās reklāmas produkts un tam ir pietiekami pretinieki.

Lai gan leģenda apgalvo, ka Santa kopā ar elfiem izgudrojis speciālu brīnumpulveri, ko uzburt briežiem, lai tie varētu pārvietoties ar gaismas ātrumu, kāds Anglijas mācītājs sacēla īstu skandālu draudzē un sarauzināja baznīcēnu jauno paaudzi, gluži zinātniski izskaidrodams, ka tas ir nereāli. Santam un ziemeļbriežiem pat ar visu brīnumpulveri jāiet bojā, jo, tā kā pasaulē Santas vizīti gaida aptuveni 92 miljoni ģimeņu un ir jāpiegādā aptuveni 378 miljoni dāvanu, viņiem, lai visur paspētu 31 stundā, jāpārvietojas ar ātrumu, kas vismaz 3000 reizu pārsniegtu skaņas ātrumu.

Zoologiem ir vēl skumjāki atklājumi par mīļīgo Rūdolfu. Viņi apgalvo, ka Rūdofa sarkanais deguns nav nekā īpašs. Visticamāk, pie tā vainīgi parazīti, kas iemītnājušies nabaga ziemeļbrieža degunā. Veicot pētījumus ar īstiem ziemeļbriežiem, zinātnieki noskaidrojuši, ka tieši ap Ziemassvētkiem ziemeļbriežu tēviņi pārrošanās cīņās esot tā novārguši, ka šādam darbam vispār nav derīgi. Turklāt tiem arī nav ragu, jo pēc nomešanas tie ataug tikai pavasarī.

Lai nu kā, bet komerciālās reklāmas radītā leģenda dzīvo un attīstās.

Pēc Latvijas preses materiāliem

Kā strādāja un svinēja sendienās

Turpinām laikrakstā «Novadnieks» (17. 22 11. un 6. 12. 05.) iesākto atskatu vēsturē.

Ar savas dzimtas vēsturiskajām fotogrāfijām iepazīstināja Preiļu novada iedzīvotājs Kazimirs Upenieks. Šīs fotogrāfijas sen jau kļuvušas par ģimenes relikvijām, jo tās mīlās sejas, ko laiks pamazām aizņēš no atmiņas, vairs ieraugamas vien nodzeltējušās, gadu gaitā rūpīgi glabātās fotogrāfijās.

● Šajā fotogrāfijā redzams Kazimira Upenieka tēvs Aloizs 1910. gadā. Pēc dienēšanas cara armijā Aloizs bija policis virsdienestā un savus militārpersonas pienākumus pildīja Polijā. Brašais latgaļu jauneklis ar lepni uzskrullētām ūsām, nevainojami precīzi uzliktu cepuri iemūžināts fotogrāfa salonā. Aloizs pozē, atbilstoties pret zobenu.

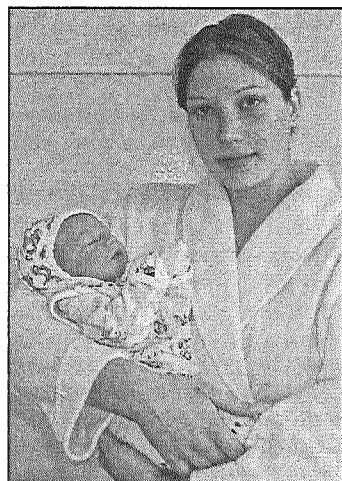

● Aloizs Upenieks kazu dienā trīs gadus vēlāk, 1913. gadā. Vēl joprojām Polijā. Viņš apprecēja meiteni Mariju no Latgales, kaimiņieni. Draudzība bija pāraugusi nopietnās jūtās, bet abu likteņu apvienošanai Marija tuvinieku pavadībā devās uz Poliju. Par laulību ceremoniju un kāzām viss bija sarunāts ar vēstulju starpniecību.

● Marijas un Aloiza Upenieku ģimene pēc 25 gadiem. Šī laulība bija svētīta ar pieciem dēļiem. Fotogrāfijā redzami brāji Vladislavs, Andrejs, Jānis, Pāvels un Kazimirs – fotogrāfiju iesniedzējs – mātei uz ceļiem. Vēl šajā fotogrāfijā iemūžināta arī zēnu māsiņa Monika. Uzņēmums tapis 1938. gadā pēc dārza stādīšanas par godu Latvijas Valsts 20. gadadienai. Kazimirs atceras fotografēšanas dienu un to, ka fotogrāfs gaidījis, kad mākonis aizsegs sauli, lai apgaismojums būtu vienmērīgs. Tēvs Aloizs ģērbies aizsarga formā. Tas ir pēdējais šīs ģimenes kopīgais fotouzņēmums. Pēc diviem gadiem nāca «baigais gads», tēvs tika izsūtīts. Mātei ar mazāko bērnu izdevās paslēpties. Divi no brājiem atdusas pie Baltā krusta Preiļos, viens Rīgā. Vladislavs nodzīvoja līdz 1970. gadam.

Audz laimīgs, mazais!

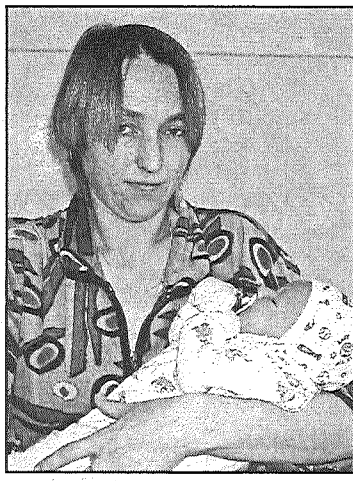
7. decembrī pasaulē nāca mazs puisītis, kuru viņa māmiņa **Ligita Dūna** nosaukusi par **Aleksī**. Šo vārdu izvēlējās pati, stāstīja jaunā māmiņa, kurai mazuliša audzināšanā palīdzēs bērniņa vecvecāki Anna un Ēvalds. Ligita ir līvāniete. Jaundzimušo paredzēts kristīt pēc katoļu tradīcijām.

Līvānietes **Irinās Isajevas** meitiņa pasaulē nāca 10. decembrī. Māmiņa savu pirmdzimto nosaukusi senatnīgā vārdā – **Darja**, bet, ucinot uz rokām un milinot, uzrunā: — Daša.

Laimīgs par meitiņas piedzimšanu ir arī tētis **Aleksandrs**. Irina strādā stikla ražošanā, Aleksandrs ir mehāniķis kulinārijas uzņēmumā.

Darja ienākusi kuplā dzimtā. Par mazulīti priecājas vecvecāki Inese un Sergejs, Zoja un Aleksandrs. Darja ir arī mazmazmeitiņa Jevgēnijai un Vasilijam, Antonam, Agafjai un Ivanam. Tuvinieki jaundzimušā māmiņu ziemas salā iepriecinājuši ar nelķu un rožu pušķiem. Darju paredzēts kristīt pēc pareizticīgo tradīcijām.

Nataljas Lazarevas dēlens par savu dzimšanas dienas datumu izvēlējās 12. decembrī. Ir prātīgs un nopietns puisis, jo apzinās, ka māmiņai kādu laiku ar viņu būs jātiec galā vienai. Tētis **Vjačeslavs** nesen aizbrauca darbā uz ārzemē, un ar savu dēlu pirmo reizi satiksies tikai februārī. Mazulītis, kurš nosaukts par **Vadīmu**, tēta balsi dzird tikai pa telefonu. Natalja strādāja šūšanas uzņēmumā.

Mājās mazo brālīti gaidīja **Nataljas** pirmdzimtais – septiņgadīgais **Deniss**. Kamēr mamma atradās dzemdību nodaļā, **Denisu**, kurš apmeklēja pirmsskolas sagatavošanas grupu, pieskatīja vecvecāki **Aņisija** un **Kuprijans**, kuriem **Vadīms** ir jau piektais mazbērns. Par mazdēla piedzimšanu priecājas arī otrā vecvecāku ģimene – **Anna** un **Anatolījs**.

Mazulīti kristīs pēc vecticībnieku tradīcijām.

Olgas Formakovas ģimene 10. decembrī kļuvusi lielāka, jo turpmāk viņai un tētim **Ruslanam** būs jā rūpējas par mazo cilvēciņu, kurš nosaukts par **Denisu**. Ģimene dzīvo Līvānu novada **Turku** pagastā. **Ruslans** strādā ķieģeļu ražošanā.

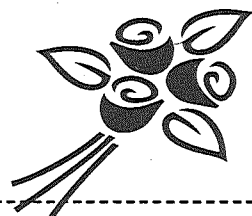
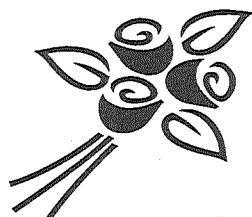
Jaundzimušais puisītis ir pirmais mazbērns saviem vecvecākiem. **Olgai** un **Ruslanam** bērna audzināšanā palīdzēs viņu vecāki **Matrjona** un **Jeremejs**, **Nadežda** un **Juris**. Mazo puisīti iecerēts kristīt atbilstoši vecticībnieku tradīcijām.

Sutru pagasta iedzīvotāja **Janīnas Pūgas** dēlens piedzima 8. decembrī. Ja dzimšanas diena ir ziemā, tad vārdadiena jāsvin siltākā laikā, domāja vecāki, tāpēc puika nosaukts par **Armandu**, bet lēmums pieņemts plašā ģimenes konsijā, kurš sastāvēja no dēla tēta **Andra**, meitiņas **Agneses**, vecmāmiņas un tantes.

Vecmāmiņas **Monikas** padoms vienmēr noder, jo ģimene ar viņu dzīvo kopā, pieskatīs mazo, kad **Janīnai** atsāksies darba gaitas skolā. **Armandam** ir arī otra vecmāmiņa – **Veronika**. Tuvinieki, draugi un darbabiedri jau dzemdību nodaļā mazajam **Armandam** un viņa māmiņai atnesuši daudz ziedu, rotallietas un dāvanas, bet vismīļākais apsveikums – sarkanu rožu buķete saņemta no vīra un tēta.

Bērniņu kristīs pēc katoļu tradīcijām.

Kā atpazīt emocionālo vardarbību pret bērniem

Bērnu tiesību aizsardzības likuma grozījumos pirmo reizi ir ietverta definīcija «emocionālā vardarbība»: «emocionāla vardarbība – bērnu pašcienas aizskaršana vai psiholoģiska ietekmēšana, draudot, lamājot, pazemojot vai citādi kaitējot viņa emocionālajai attīstībai, t. sk. potenciālo spēju izaugsmei attiecīgajā vecumposmā.»

Visbiežāk sastopamās emocionālās vardarbības pazīmes apkopojusi Bērnu un ģimenes lietu ministrijas psiholoģe **Guna Berga**. Tās ir:

- es kritizēju bērnu par viņa kļūdām daudz biežāk, nekā uzslāvēju par veiksmēm;
- bērnu kritizējot, es lietoju izteicienus: «Tu esi muļķis!», «Kāpēc tu nevari būt normāls bērns?» u. tml.
- es neinteresējos par sava bērna jūtām, domām, uzskatiem, vai arī noliedzu tos;
- es kā māte (tēvs) vienmēr labāk zinu, kā bērnam būtu jārikojas, jādomā, jājūtas;
- ja bērns mani neklausā, tad uzkliežu viņam vai izlamāju;
- ja bērns mani neklausā, tad mēdzu viņam piedraudēt, ka pametīšu vai nemīlēšu viņu;
- es mēdzu pasmierties par savu bērnu, jo viņš ir neveikls, muļķīgs vai bailīgs;
- mans bērns man regulāri atņem laiku, traucē, sadusmo, ko es viņam vienmēr pārmetu;
- bērna noslēpumi nav tik svarīgi, lai tos glabātu, es tos mēdzu izmantot pret viņu pašu;
- pieaugušie ģimenes locekļi bieži strīdas savā starpā (kliež, lamājas, apsūdz, lauž priekšmetus, sit) bērna klātbūtnē.

Vecākus, kuri būs atkārtoti pieļāvuši emocionālo vardarbību pret bērnu, var sodīt ar 25 latu naudas sodu. Ja gada laikā pēc soda uzlikšanas viņus atkārtoti pieķer emocionāli vardarbīgi attiecamiem pret bērnu, naudas soda apmērs palielinās līdz 50 latiem.

Kļūšana par tēvu vīriešus padara civilizētākus

Kad vīrietis kļūst par tēvu, samazinās testosterona līmenis, noskaidrojuši amerikāņu zinātnieki. Viņi pētījuši dzimumhormona līmeni vīriešos, kuriem nav pastāvīgu attiecību, un precētos vīriešos, kam ir un nav bērnu. Tiem vīriešiem, kuri ir tēvi, testosterona līmenis bija viszemākais.

Pētījumu veica zinātnieki no **Losandželosas Čārlza Drū Medicīnas** un zinātnes universitātes, **Hārvarda** un **Nevadas** universitātes. Viņi iztaujāja 126 vīriešus vecumā no 21 līdz 38 gadu vecumam, no kuriem paņemti divi siekalu paraugi no rīta un vakarā.

Pētījums veikts ķīniešu studentu vidū.

66 neprecētiem vīriešiem testosterona līmenis bija mazliet augstāks nekā 33 precētiem vīriešiem, kuriem nebija bērnu. Bet 30 tēviem, neatkarīgi no tā, vai viņi ir vai nav precējušies, bija ievērojami zemāks testosterona līmenis nekā vīriešiem, kuriem nav bērnu.

Zinātnieki norāda, ka augstāks testosterona līmenis ir saistīts ar vairošanās centieniem — «konkurenci vīriešu starpā, pāra meklēšanu», bet zemāks līmenis ir saistīts ar attiecībām un īpaši ar tēva statusu.

«Citiem vārdiem sakot, zemāks testosterona līmenis tēvos var no-

zīmēt gan viņu aiziešanu no konkurences arēnas, gan iesaistīšanos bērna aprūpē,» teikts zinātnieku paziņojumā.

Britu **Nortamberlendas** Universitātes profesors **Niks Bīvs** BBC sacījis, ka pētījuma atklājumi saskan ar atzītu uzvedības modeli, kas novērots cilvēkos un dzīvniekos saistībā ar pēcnācēju audzināšanu. «Bērnu audzināšanā ir acīmredzami sociāli elementi. Bet mēs visi esam bioloģiskas sugas un nemaz tik ļoti neatšķiramies no dzīvniekiem, kaut arī mēs gribam domāt, ka atšķiramies,» norādījis **Nīvs**.

Hormonu samazināšanās mērķis ir panākt, lai tēvs paliek mājās un palīdz rūpēties par bērnu.

«Daba nevēlas, lai laikā, kad parādīties mazulis, testosterona līmenis būtu augsts. Tas vīrietim ir ļoti satraucošs laiks, ļoti nogurdinošs, līdz ar to dusmu lēkmes varētu tikt vērstas pret pēcnācēju. Tas ir dabas veids, kā padarīt vīriešus civilizētus, vismaz uz kādu laiku,» teicis **Nīvs**. Viņš norādījis, ka būtu interesanti izpētīt tos vīriešus, kuriem līdz ar bērna piedzimšanu neparādās tēviskīga uzvedība vai kas sit savus bērnus vai uzvedas antisociāli.

«Iespējams, viņu rīcību nosaka sociāli iemesli, bet tas varētu būt arī relatīvi augsts testosterona līmenis, vai arī viņi ir daudz jutīgāki pret šā hormona daudzumu asinīs.»

Pieaug vietējā adopcijā ņemto bērnu skaits

Bērnu un ģimenes lietu ministrija ir apkopojusi informāciju par situāciju adopcijas jomā Latvijā no gada sākuma līdz 1. septembrim.

Šogad vērojama pozitīva tendence tanī ziņā, ka uz ārvalstīm adoptēto bērnu skaits izlīdzinās ar Latvijā adoptēto bērnu skaitu. Uz ārvalstīm adoptēti 66 bērni, bet Latvijā – 61. Kā informē LR Bērnu un ģimenes lietu ministrijas sabiedrisko attiecību departamenta direktors **Taivo Trams**, adopcijā ņemto bērnu skaits kopumā palielinās. Tas izskaidrojams ar to, ka aizvien vairāk aiz-

bildņu vēlas adoptēt aizbildnībā esošos bērnus, ar kuriem viņiem izveidojušās istas vecāku un bērnu attiecības.

Adoptētāju interese joprojām vislielākā ir par bērniem līdz viena gada vecumam, bet mazāk tiek adoptēti tie bērni, kas jau pārsnieguši piecu gadu vecumu. Diemžēl šī gada laikā vietējā adopcijā no bērnu ārpusģimenes aprūpes iestādēm nav ņemts neviens pusaudzis.

Turpina samazināties to ģimeņu skaits, kas bērnus adoptē veselības problēmu dēļ, jo paši nespēj radīt bērnus. 2003. gadā šādas ģimenes bija 76 procenti no vi-

siem adoptētājiem, 2004. gadā – 66 procenti, bet 2005. gada pirmajos astoņos mēnešos – tikai 40 procenti. Attiecīgi turpina pieaugt ģimeņu skaits, kurās ir savi bērni, taču, vēloties palīdzēt citam bērnam izaugt, tiek pieņemts lēmums adoptēt bērnu no bērnu ārpusģimenes aprūpes iestādes.

Adoptētāji savu lēmumu motivē dažādi. Tiek minēta vēlme sakārtot ģimenes dzīvi, apliecināt sevi kā vecākus un sniegt mīlestību, atbalstu un patvērumu, izdarīt dzīvē ko vērtīgu, nodot savu pieredzi kādam bez vecāku gādības palikušam bērnam.

Ārvalstu adoptētāji biežāk nekā Latvijas adoptētāji ir pauduši vēlmi adoptēt vairāk par vienu bērnu (brāļus un māsas). 2004. gadā 16 ģimenes adoptēja vienlaicīgi divus bērnus, viena ģimene – trīs bērnus un viena ģimene – četrus bērnus. Savukārt līdz 2005. gada septembrim 11 ārvalstu ģimenes vienlaicīgi adoptēja divus bērnus un trīs ģimenes – trīs bērnus. Joprojām visvairāk bērnu nonāk Francijā – 42 bērni, ASV – 13, Itālijā – 12. Uz Kanādu devušies trīs, bet uz Šveici un Vāciju – pa diviem.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMA, LĪDZJŪTĪBAS

Latvijas-Somijas kopuzņēmums SIA "SILVA"

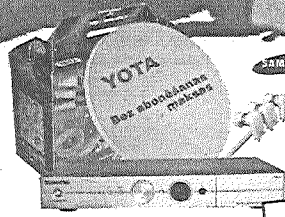
PĒRK

Vēlgāztu un augošu mežu izstrādei;
MEŽUS īpašumā.
Apaļkokus pie ceļa.
Bezmaksas novērtēšana.
Maksājam augstas cenas.

Telefoni uzzinām: 9237307; 6407426; 7804343

www.silva.lv

Pērc SAT komplektu VIA3

tikai **Ls 2⁵⁰**** pirmā iemaksa
** Ilguma tiek slēgts uz 12 mēnešiem
komplektācija var mainīties
Instalācija iekļauta cenā

Hansa

Ls 17.00
Ikmēneša maksa**Veikals: Rīga, Čaka iela 124, tālr.: 7 275 586
yota@yota.lv, www.yota.lv

111 Metsaliitto Latvia SIA

Pēc 15 gadu sekmīgas darbības
Latvijas - Somijas kopuzņēmums SILVA SIA
maina nosaukumu uz
METSALIITTO LATVIA SIA

Pērkam:

* augošu mežu izstrādei visā Latvijā* egles un priedes zāģbalkus (iepirkam arī pie ceļa)

Krāslavā (Dzelzceļa stacijā)

mob.t. 6302666

Latgales iec:

mob.t. 9237307

* svaigi cirstu papīrmalku (iepirkam arī pie ceļa)

Rīgā (Rīnužu ostā)

mob.t. 9267946

Latgales iec:

mob.t. 9237307

Informācija SIA "Metsaliitto Latvia" birojā: 7804343

www.metsaliitto.lv

PĒRK melnos un krāsainos
metālūžņus. Tālr. 6323219КУПИЮ лом черного и цветного
металла. Тел. 6323219.

PĀRDOD PLASTIKĀTA ĀRDURVIS

veikaliem vai privātmājām no Ls 145
saimniecības ēkām no Ls 85

Tālr. 5321411, 9822779.

Pārdod pārklājuma paneļus (lietotus)

6,3x1,2 — 20 gab. un 6,3x1,5 — 25 gab.

Cena 7 Ls/m². Materiāls atrodas Līvānos.Tālr. 9792103 (Aleksandrs),
9455834 (Dmitrijs).Pērk autotorņus uz automašīnas
ZIL, KAMAZ vai citas bāzes.Pacelšanas augstums vismaz 22 metri.
Var būt jebkāda stāvoklī, bez TA un
dokumentiem. Tālr. 8233988, 5425926.PĒRK pļavas, mežus (arī izstrādātus),
īpašumus pie ūdeņiem, apbūves gabalus.

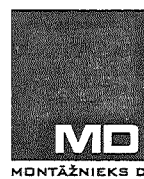
Tālr. 6452353.

LOGU SERVISS Raiņa bulvārī 7a, Preiļos
Plastikāta logi par SUPERCENU!Līzings, montāža, apdare.
Tālr. 5321411, 9822779.SIA «Rēzeknes gaļas kombināts»
iepirk lopus.

Tālrūnis uzzinām 4622475.

Iepirk liellopus, aitas,
cūkas dzīvsvārā un gaļu.Samaksa tūlītēja.
Formējām subsīdijas.
Tālr. 6461550, 8662659.

PLASTMASAS

LOGI
UN DURVIS■ IZGATAVOŠANA
■ PIEGĀDE
■ LĪZINGS
■ MONTĀŽAAKCIJA - **44%!**Garantija
5 gadi
Montāžas darbiem 3 gadi

SIA "Montāžnieks D"

Preiļi, Kooperatīva iela 1a
Tālr. 5307428. Mob.t. 6120758

Fakss 5307429

www.montd.lv

Kristiešu draudze «Prieka Vēsts»
aicina uz dievkalpojumiem
Līvānos, Rīgas ielā 106-A
17. decembrī pulksten 16.00.

SIA «IBIZA»

Iepirk Vidzemē pie ceļa

Priede		Egle	
diam. 9-14	Ls 23	diam. 14-17	Ls 37
diam. 14-28	Ls 34	diam. 18-24	Ls 41
diam. 28 <	Ls 38	diam. 25 <	Ls 42

Iepirk Latgalē pie ceļa

Priede		Egle	
diam. 14-28	Ls 32	diam. 14-18 <	Ls 33
diam. 28 <	Ls 35	diam. 18 <	Ls 39

Iepirk papīrmalku pie ceļa.

Bērzs — Ls 16. Skujkoki — Ls 10. Apse — Ls 8.

Tālr. 6460872, 6457973.

Ātra apmaka. Slēdzam sadarbības līgumus.
Sniedzam transporta pakalpojumus.

SIA «JUMIKS K»

T. 9118637

Līdz 10. janvārim —
līdz 10% ATLAIDES.

- AUGSTSPĒDIENA MAZGĀŠANAS IEKĀRTAS
- PUTEKĻU SŪCĒJI
- MAZGĀŠANAS LĪDZEKĻI
- SLAUKĀMĀS IEKĀRTAS
- KONSULTĀCIJAS

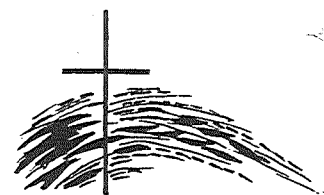

KÄRCHER

SIA «DIŽMEŽS» Jēkabpilī
PĒRK NEŠKIROTUS
BĒRZA FINIERKLUČUS.
MŪSU TRANSPORTS.
Tālr. 9397979.Ārzemju investors pērk mežu ar zemi
(arī lietošanas tiesības)
par labu samaksu.Tālr. 9682226, 8614444, 5068515.
Fakss 5068514.«NOVADNIEKĀ» sludinājumi
rubrikā MEKLĒ DARBU
tiek ievietoti bez maksas.Galdniecības firma SIA «EVERSS V»
pieņem pasūtījumus 2006. gadam.

Ziemassvētku cenas!

Tālr. 9489416, 9409831.

Latgales Finanšu un investīciju kompānijas
Preiļu filiāle piedāvā✓ kredītu pret nekustamo īpašuma ķīlu,
Preiļi, Raiņa bulvāris 13, 300. kab. poliklīnikā.
Līvānos (tikai otrdienās, iepriekš jāpiezvana)
kultūras nama ēkā. Tālr. 5324164, 8345847.SIA «Kārlis Viens» iepirk liellopus,
jaunlopus, aitas kautsvārā.Samaksa tūlītēja (pie svēšanas).
Tālr. 6468887, 9439739, 6397615.

Reiz pienāk diena, nelūgta un
skarba,
Kad sirdī dziļi smeldz un sāp.
Esam kopā ar Ivetu Poplavsku,
MĀTI mūžībā pavadot.
Darba kolēģi

Dusi saldi, māmuliņe,
Lai tev sapņu nepietrūkst,
Mīļās rokas ziedus noklās,
Un tev vienmēr silti būs.
Izsakām līdzjūtību Ivetai Poplavskai,
MĀTI kapu kalniņā pavadot.
Bijušie klasesbiedri un audzinātāja

Tu esi viena, tomēr tikai viena,
Pie kuras kā pie saules bērni turas
klāt.
Un tāpēc ir tik grūti, zaļām skujām
birstot,
Uz mūžu smagai zemei tevi atdot,
māt.
Mūsu patiesa līdzjūtība Andrim
Tulam, MĀMIŅU aizsaulē pavadot.
Aglonas internātvēstuleskolas
kolēģi

Skumju brīdī esam kopā ar
Skaidriti Sauskāju, MĀMIŅU
kapu kalniņā pavadot.

Draugi